

GÁRDONYI ZOLTÁN REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS
ISKOLA ÉS

ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

4110 BIHARKERESZTES, DAMJANICH U. 21.

TEL/FAX: 54/431-258

E-MAIL: GARDONYI.ZOLTAN.ISKOLA@REFORMATUS.HU

Kedves Versenyzők!

A következő oldalakon találjátok meg a Gárdonyi Zoltán Református Általános Iskola és AMI a „Szelídek öröksége” elnevezésű versenyének első forduló alsó tagozatosoknak szóló feladatait.

Az első forduló megoldásainak beküldési határideje: 2017. november 30.

A válaszlapok minden oldalán kérjük, hogy az iskola nevét/bélyegzőjét illetve a kitöltő csapat nevét feltüntetni szíveskedjete!

A kitöltött feladatlapokat e-mailben (gardonyi.zoltan.iskola@reformatus.hu) vagy az iskola számára címzett levélben várjuk, a borítékra ráírva „A szelídek öröksége”.

Gárdonyi Zoltán Református Általános Iskola és AMI

Postacím: 4110 Biharkeresztes, Damjanich utca 21.

Sok sikert kívánunk a munkátokhoz!

Kedves Gyerekek! Kedves Pedagógusok!

Nagyon örülünk, hogy részt vesztek az általunk meghirdetett versenyben.

Az első fordulóban erdei túrára hívunk benneteket, ahol változatos, érdekes és fejlesztő feladatok megoldása vár rátok. A hátizsákban vigyétek magatokkal a jókedvet, a kitartást, az együttműködést, az ismereteiket és a kíváncsiságot.

Reméljük, hogy jó élményekkel és tudásotok gyarapításával tértek vissza a túráról.

A megoldásaitokat a feladatlap végén található Megoldás elnevezésű lapra íjátok és csak ezt várjuk vissza tőletek.

TÚRÁRA FEL! HAJRÁ!

1. Egy csodaszép erdő lesz útvonalunk célja, melyet megismerhettek a *Mese a gombákról* című tanulságos meséből. Olvassátok el figyelmesen a mesét!

Mese a gombákról

Egy napsütötte reggelen, ott, ahol az erdő a réttel találkozik, a szélső fák alatt fölébredt a harmatgomba. Nyújtózott egyet, kinézett a rétre, és örömmel így szólt:

- Milyen szép zöld ez a rét! Nyugalmat ad nézni, amint a fű hullámszik.

Aztán eszébe jutott valami: „De hiszen én is zöld vagyok! Ez a gombák közt ritkaság! Ugyanolyan a színem, mint a rétnak. És ha Isten ilyen szépek teremtette a rétet, és a földünk tele van mezővel, zöldellő füvekkel, fákkal, akkor Istennek bizonyára a kedvenc színe a zöld. És ha Istennek a kedvenc színe a zöld - gondolta a harmatgomba -, akkor engem szeret a legjobban. Én vagyok a legigazibb gomba!”

Készített is magának egy kis táblát, és kiszögezte a fa törzsére, amelyiknek a tövében nőtt. Ez volt a táblán: **„A LEGIGAZIBB GOMBA.”**

Ekkor azonban borízű hang szólalt meg a szomszédos fa alól, a kékhátú galambgomba odaszólt a harmatgombának:

- Mi az, hogy te vagy a legigazibb gomba? Ezt meg miért gondolod? A harmatgomba megmagyarázta:

- Én zöld vagyok, a rét is zöld, sok zöld van, Isten szereti a zöldet, engem is szeret.

A kékhátú galambgomba rosszmájúan kacagott:

- Egy kicsit jobban is elgondolkozhattál volna! Hol lakik a Teremtő? Hát nem odafönt? Az egész égbolt, a lakása kék. Ugyan melyik lehet az ő kedvenc színe? Holtbiztos, hogy a kék! Tehát én vagyok a legigazibb gomba! - kidüllesztette a kalapját.

A harmadik fa alól egyszer csak megszólalt a róka: gomba:

- Ne szórakozz már, kékhátú galambgomba! Neked csak a neved kékhátú, nem is vagy kék! Csúnya pancsolt lila, vagy nem is tudom, milyen színű vagy. Nézz meg engem! Szép sárga, helyenként narancsszínben pompázom. És nézz föl az égre! Igaz, hogy az egész ég kék, de a nap, amitől a fényt meg a meleget kapjuk, és ami ezáltal a legjobban hasonlít a Teremtőre, az bizony sárga. Én azt gondolom, hogy a legigazibb gomba én vagyok, mert a Teremtő a sárga napot szereti a leginkább.

No erre aztán nagy kuncogás hallatszott a negyedik fa alól, ahol a légyölő galóca lakott. Ő így érvelt:

- Róka gomba, hogy gondolod ezt? Tele van a föld zölddel, az összes mező zöld. Tele van az ég kékkel, az egész égbolt kék. Ott ragyog rajta a nap, elbújni sem lehet előle. De az Isten egy művész! Gondoljatok a kövekre! A kövek közül is a legértékesebb a legritkább, a gyémánt. Nem az, ami minden útszéli tömegével hever szétszórva. Mi a legritkább szín a világon? Nézzetek szét! A piros. Itt az erdőben csak az én kalapom piros, esetleg még néhány szem szamóca vagy málna ilyen színű. Biztos, hogy az Istennek ez a kedvenc színe! Vitatkozni kezdtek. A róka gomba visszavágott neki:

- Te, légyölő galóca, te nem szép vagy, hanem cifra. Ha az Isten művész, akkor nem fog ilyen cifra gombát alkotni, vagy legalábbis nem azt találja a legszebbnek. - Én is azt gondolom - folytatta a róka gomba -, hogy Isten művész, de a művész az eredetét szereti. Ha neked nem lenne az a fehér pöttyökkel telepöttyözött piros kalapod, hol lennél? Ugyanolyan vagy, mint az átlagos gomba, amit a piacon árulnak, a csiperke. Van egy kalapod, van egy törzsed. De nézz rám! Nekem különleges alakom van - dicsekedett a róka gomba -, szeszélyes és mégis szép.

No - gondolta a légyölő galóca -, majd mindjárt adok én a te alakodnak! És odaszólt a csigának, ami ott mászott mellette:

- Te csiga! Mássz oda a róka gombához, és rágd meg egy kicsit! Jó?

A csigának több sem kellett, odamászott a róka gombához, és elkezdte rágni. Na, ekkor már a Teremtő is lenézett az égből, és megcsóválta a fejét:

- Nem lesz ez így jó, hogy ezek a gombák így háborúskodnak! Megkérte a napot:

- Kérlek, süss egy kicsit erősebben!

A nap rákapcsolt, mire nagy hőség támadt. Kiszárított mindent, és ilyenkor a csigáknak nem szabad a napon lenni, mert kiszáradnak.

Úgyhogy a csiga bemászott egy árnyékos bokor alá, ott is bebújt a házába, hogy megmeneküljön. Így a róka gomba csak néhány kis harapást szenvedett. Mégis dúlt-fúlt magában. Megszólított egy arra járó hernyót:

- Hernyó koma! Rágd meg a légyölő galócat! A hernyó azonban így felelt:

- Kedves róka gomba, nem tudom megrágni a légyölő galócat! A légyölő galóca mérgező gomba, és a mérgező gombákat nem rágják meg az állatok, se a csiga, se a hernyó.

Ezen kicsit elgondolkodott a róka gomba, de aztán új ötlete támadt: - Rendben van, ha nem rághatod meg, akkor menj oda a fenyőhöz, ami alatt nő, és súgd meg a fenyőnek, hogy a legnagyobb tobozát pottyantsa a légyölő galóca fejére, és akkor behorpad a kalapja!

- Jól van, ezt megteszem - mondta a hernyó. Odamászott, súgott valamit a fenyőfának.

Ekkorra azonban a Teremtőnek már elege lett ebből. Összehúzta a kék égen a viharfelhőket, és zuhogni kezdett az eső. Csapkodtak a villámok, dörgött az ég, és a gombák ott kucorogtak a kalapjuk tövében, várták, hogy vége legyen az ítéletidőnek.

Ekkor az egyik bokor tövéből az öreg vargánya békességre intő szövegét hallották:

- Látjátok, rakoncátlanok, mire jutottatok a veszekedéssel? Miért nem kértétek meg magát a Teremtőt, hogy igazságot tegyen köztetek? Nosza, még most sem késő, járuljatok elé!

Úgyhogy a harmatgomba, a kékhátú galambgomba, a róka gomba meg a légyölő galóca engedelmesen kiáltozni kezdett:

- Teremtő, szólj egy szót hozzánk, tegyél igazságot!

A Teremtő elmosolyodott, és széjjelhúzta a felhőfüggönyt. Ismét kisütött a nap, és az égen megjelent a szivárvány. Nézték a gombák. Mind a négy gomba nézte.

- Hát ebben az összes szín benne van! A zöld, a kék, a sárga, a piros, a narancssárga és a lila is. Akkor hát mindegyikünk legigazibb gomba!

Ebben megnyugodtak, csak a vargánya nézte nyugtalanul a szivárványt, hogy a barna csík miért hiányzik belőle. De aztán a szivárvány szertefoszlott, ő pedig kortyolt egy jóízűt az összegyűlt esővízből, és mivel leszállt az este mindnyájan nyugovóra tértek.

2. a. A túra során kedvetek támadt a gombagyűjtésre.

Felismeritek -e a gombákat?

Rendeljétek a kép sorszámát a megnevezéséhez!

2.b. Ügyesek vagytok! Sok gombát gyűjtöttetek, s közben megéheztetek.

Melyik gombából készítenétek ételt?

Írjátok a vonalra!

3. A gombapörkölt elkészítéséhez tűzre is szükségetek van.

Milyen tűzgyújtási szabályokat kell betartanotok az erdőben?

Fogalmazzatok meg négyet és írjátok le!

4. Tippeljétek meg a helyes választ! Írjátok be a táblázatba a helyes válasz előtti jelet!

A: Hány százalékban borították egykor erdők a Föld teljes felszínét?

1. 60 % - ban

2. 50 % - ban

x. 80 % - ban

B: Hány százalékban borítja ma erdő a Föld teljes felszínét?

1. 10 % - ban

2. 50 % - ban

x. kb. 30 % - ban

C: Hány százalékban borítja erdő Magyarország területét?

1. 42 % - ban

2. 21 % - ban

x. 5 % - ban

D: Az elveszett erdők hány százaléka ültethető újra sikeresen?

1. 20 % - a

2. 40 % - a

x. 60 % - a

5. A helyes válaszok adatai nagyon elgondolkodtatóak. Remélem ti is így látjátok.
Fogalmazzatok meg két felhívást az erdő védelme érdekében!
Írjátok a vonalra!

6. Az erdő fohászban fordul az emberiség felé. Ám egy reggelre az erdő fürge mókusai megrágtak bizonyos részeket.
Egészítsétek ki a versrészletet a megfelelő szavakkal!

Vándor, ki elhaladsz mellettem
hallgasd a kérésemet.
Én vagyok [redacted] melege
Hideg téli éjszakákon,
Én vagyok [redacted] barátságos fedele,
melynek árnyékába menekülsz a tűző nap
elől, és [redacted] oltja szomjadat.
Én vagyok a gerenda, mely házadat tartja
Én vagyok asztalod lapja,
Én vagyok az ágy, amelyben fekszel,
A [redacted], amelyből csónakodat építed.
Én vagyok a házad ajtaja, [redacted] fája,
koporsód fedele.
[redacted], ki elhaladsz mellettem,
ne emelj rám kezet!
Ne bánts!

7. Hiszem, hogy megszívlelitek az erdő kérését, mely a ti érdekeiteket szolgálja.
Isten is reménykedik az emberi jóságban.

Mely bibliai történetben találkoztatok a szivárvány jelképével? Mit jelképez a szivárvány?
Írjátok néhány gondolatot!

8. Anagramma

Erdőben élő fák és madarak neveit rejtettük el. Melyek ezek?
Fejtsétek meg és írjátok le!

A: cosáyonsk glöty

B: yseznegíszletd

C: kükb

D: geré

E: zusasck

F: csapfonák

G: örbyövsge

H: apószó

9. Hófehérke egy kosár gombát vitt a piacra. Az első vevő megvett 5 gombát, a második 7 almát. A harmadik vevő elvitte a megmaradt gombák felét. A negyedik vevő megvásárolta a maradék 12 gombát. Hány gomba volt a kosárban?
Írd a vonalra!

10. A hét törpe gombát gyűjtött az erdőben. A gombaszedés után mind a heten megszámlálták a kosarukban lévő gombákat, és a kapott számot ráírták a kosarukra (lásd ábra).

Mielőtt elindultak haza, Hófehérke átrendezte a kosarakban lévő gombákat úgy, hogy ugyanannyi gombát vigyen minden törpe. Ehhez az ábra szerint egy sorba állította a kosarakat, és egy-egy kosárból csak vele szomszédos kosárba rakott át gombákat.

Legkevesebb hány gombát kellett összesen áttennie, ha ugyanazt a gombát kétszer nem tette át?
A helyes megoldás betűjelét írd a keretbe!

- (A) 15 (B) 21 (C) 23 (D) 25 (E) 30

Beküldési határidő: 2017. november 30.

Megoldás

2. a. harmatgomba: ____ kékhátú galambgomba: ____ 5 pont/ pont
rókagomba. ____ légyölő galóca: ____
vargánya: ____

2.b. Válasz: _____ 2 pont/ pont

3. Tűzgyújtási szabályok: _____

_____ 4 pont/ pont

4. Tippek: A: ____ B: ____ C: ____ D: ____ 4 pont/ pont

5. Felhívások: _____ !
_____ ! 4 pont/ pont

6. Hiányos szöveg:

	:	_____
	:	_____
	:	_____
	:	_____
	:	_____
	:	_____

6 pont/ pont

7. Mit jelképez a szivárvány?

_____ 4 pont/ pont

8. Anagramma:

A: _____

B: _____

C: _____

D: _____

E: _____

F: _____

G: _____

H: _____

8 pont/ pont

9. Válasz a szöveges feladatra: _____ gomba volt a kosárban.

4 pont/ pont

10. Legkevesebb gombát kellett összesen áttennie.

4 pont/ pont

Összesen: 45 pont / pont